

LÄKANDE LÄTT. Clownerna hjälper unga patienter att göra den tunga sjukhus vardagen lättare. Malin Öhrn och Andreas Hedlund uppträder under namnen Äpple-Siw och Musikmannen för de unga patienterna Mizgin Ucar (nederst till vänster) och Astrid Färlin (högst upp i mitten) på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge.

FOTO: KRISTINA NILSSON

Med skrattet som medicin

GLÄDJESPRIDARE Tre gånger i veckan kliver Malin Öhrn, 31, in i rollen som clown på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge.

”Det här jobbet har gett mig en annan livssyn. Att inte ta saker för givet”, säger Malin och målar sitt ansikte innan det är dags att starta föreställningarna.

City har varit på en plats där skrattet är del av läkandet.

Genom Malins arbete får patienterna chansen att glömma tillvarons allvar. Sjukhusets sjunde våning är en märklig miljö. Det finns inga dofter. Det är tyst. Några sköterskor vandrar fram och tillbaka. De skämtar med Malin och hennes kompanjon Andreas Hedlund, 36. En flicka med rosa bandage runt en arm ansluter när de stannar bredvid ett akvarium. Andreas river av ett ackord på sin gitarr och tillsammans sjunger och skramlar de med instrument ur Malins svarta kappsäck. Efter en stund är det dags för flickan att ta dagens sista blodprover. De skiljs åt, men lovar varandra att ses snart igen.

PÅ AVDELNING 78 stannar barnen länge. En av dem är Mizgin Ucar. Hon är fyra år. Under de senaste åren har hon varit mycket på sjukhuset. Hennes mamma Bedia

Ucar, uppskattar clownerna:

– Mizgin är en glad tjej, men hon lyser upp extra mycket när de kommer.

En sköterska rullar bort dialysutrustning. Här ska Andreas och Malin dansa. Mizgin vilar sitt huvud på kudden och tittar förvånat genom sängens spjälör. När clownerna sjunger ”Rock ’n Rulltårta” brister alla ut i gap-skratt.

SEDAN ÄR DET dags för clownerna att gå vidare. Fler barn väntar på att få skratta. Fler barn längtar.

Sjukhuset i Huddinge började använda clowner i sin verksamhet för elva år sedan. Att de fyller en viktig funktion är det få som ifrågasätter. Skratt har visat sig vara förlösande i en vardag som många gånger är obekvä. I dagsläget arbetar tre clowner vid tre tillfällen i veckan. Gianni Celfi, 53, är överläkare på barnavdel-

ningen. Han menar att skrattet är ett nyttigt inslag på sjukhuset.

– Clownernas arbete gör att barnen kan genomgå sina behandlingar mer harmoniskt. Dessutom leder det till bättre kommunikation med familjerna.

Och just kommunikation är avgörande för clownernas arbete. Ibland är inte barnen mottagliga för deras uppträdanden. Det har clownerna respekt för.

– Vi får använda våra känselspröt, säger Andreas innan en sköterska ber honom akta sig.

En pojke i ett intilliggande rum har fått syn på clownerna. Han tycker att de ser läskiga ut.

MALIN OCH ANDREAS flyttar sig. Innan de fortsätter till nästa barn böjer de sig över ett protokoll från deras senaste framträdanden. Vissa dagar kan det bli tio föreställningar. Ingen är den andra lik. Arbetet bygger mycket på improvisation utifrån barnens tillstånd. Men det finns ett par säkra kort som de brukar använda sig av. De går igenom anteckningarna för att inte upprepa sig.

– Man kan inte ha en mer ärlig publik än barn, konstaterar Malin. De säger rätt ut om det inte är kul. Det gör att vi hela tiden måste utvecklas.

På avdelningen bredvid stan-

” **Clownernas arbete gör att barnen kan gå igenom sina behandlingar mer harmoniskt.**

Gianni Celfi, överläkare på barnavdelningen vid Huddinge universitetssjukhus.

nar barnen som längst över dagen. I dag är Albin Lundström, en nybliven tioåring, tillbaka. Han har haft cancer i tre år.

– Jag firade min födelsedag med att spela Laserdome, säger han uppspelt.

MALIN UNDRAR OM han kommer att fira sin hundra födelsedag på samma sätt.

– Kanske, svarar Albin. Men först ska jag fylla elva och tolv.

Albins mamma, Johanna Lundström, berättar att sjukdomen har varit påfrestande. Sjukhuset be-

skriver hon som en fruktansvärt tråkig plats.

– Men clownerna tar bort det tråkiga i Albins vardag. Skrattet läker. I alla fall den mentala biten.

Albin ligger på sängen med armarna bakom huvudet. Han kan de flesta av clownernas tricks. Det gör ingenting. När de pratar är det som när goda vänner ses. Albin funderar på hur trollkarlar får fram kaniner ur hattar. Samtidigt flaxar Malin med armarna och får fram en röd boll bakom örat på Albin som genast börjar skratta. Han kontrar med en Norgehistoria om kirurger och träskallar. Då är det clownernas tur att skratta. När Malin därefter förvandlar bollen till en kanin vet glädjen inga gränser. Volymen exploderar.

Den tidigare tysta korridoren ekar av skratt.

KRISTIAN GIDLUND
redaktion@city.se

LEK ÄR LAG

● **Enligt lag** ska det finnas lekterapi på alla svenska sjukhus med barnavdelningar.

● **I Stockholm** används clowner på Sö-

dersjukhuset samt på Astrid Lindgrens barnsjukhus i Huddinge och Solna.

● **Lotten Sjöneby** var med och startade

verksamheten i Huddinge: ”Vi arbetar för att bli barnens vänner i den trista värld som ett sjukhus många gånger innebär.”